

Dosarul nr. 3ra-837/2018

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (V. Holban)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Bulgac, G. Dașchevici, S. Gîrbu)

D E C I Z I E

03 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinînd recursul declarat de Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea actelor administrative,

împotriva deciziei din 01 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni, fiind menținută hotărârea din 11 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a ț ă :

La 04 august 2015, Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni a depus cererea de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea actelor administrative și repararea prejudiciului moral.

În motivarea pretențiilor reclamantului a indicat că în baza ordinului de control nr. 70 din 17 martie 2015, inspectorii Secției control ulterior din cadrul Biroului Vamal Chișinău, au efectuat controlul ulterior tematic prin audit post-vămuire privind corectitudinea clasificării mărfurilor (tăblițe din aliaje de aluminiu) importate în perioada anilor 2011-2015.

În urma controlului efectuat, la 18 mai 2015 Biroul Vamal Chișinău a întocmit procesul-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului post-vămuire nr. 22.15/1 din 18 mai 2015, în care au fost făcute unele constatări eronate, contradictorii și fără suport juridic. Nefiind de acord cu acest proces-verbal, administrația Uzinei Mecanice „Artmet” Societate pe Acțiuni la 25 mai 2015 a înaintat obiecții motivate exprimând dezacordul cu constatările efectuate abuziv. Fără a lua în considerare argumentele invocate, la 10 iunie 2015 a primit un exemplar a actului de audit post-vămuire nr.22.15/1 din 18 mai 2015 în care se

repetă integral conținutul procesului-verbal cu privire la exminarea preliminară a rezultatelor auditului post-vămuire nr.22.15/1 din 18 mai 2015.

S-a specificat că exprimându-și dezacordul cu actul de audit post-vămuire nr. 22.15/1 din 18 mai 2015, administrația Uzinei Mecanice „Artmet” Societate pe Acțiuni a expediat în adresa Biroului Vamal Chișinău dezacordul nr.76/05 din 23 iunie 2015, înregistrat la organul emitent la 24 iunie 2015 cu nr.6400, solicitând abrogarea actului în cauză, prezentând totodată argumente și înscrisuri suplimentare la cele prezentate anterior. Suplimentar a prezentat organului emitent copiile declarațiilor vamale de export a producătorului mărfii importate din Germania (tăblițele din aliaj de aluminiu), declarații în care este indicat expres codul tarifar al acestor mărfuri importate și anume „760 61292”. Însă, la 26 iunie 2015 Biroul Vamal Chișinău a emis decizia de regularizare nr.729 în baza Actului de audit post-vămuire nr.22.15/3 din 10 iunie 2015, prin care a dispus încasarea obligației vamale în sumă totală de 3 863 183,91 lei.

Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni nefiind de acord cu decizia de regularizare nr.729 din 26 iunie 2015 emisă în baza Actului de audit post-vămuire nr.22.15/3 din 10 iunie 2015 a contestat-o pe cale extrajudiciară.

Organul emitent și ierarhic superior, examinând cererea prealabilă era în drept de a anula și a abroga propriul act administrativ contestat ca fiind ilegal, deoarece în cazul dat organul vamal nu este și nu era în drept să schimbe codul tarifar a mărfii importate în situația când producătorul și exportatorul mărfii a indicat în documentele de însoțire codul tarifar „76061292”. La expirarea termenului de 30 de zile prevăzut de lege, organul emitent și ierarhic superior nu a examinat și nu s-a expus în privința cererii prelabile, respectiv consideră că este un refuz tacit.

Reclamantul a mai punctat că dezacordul nr. 76/05 din 23 iunie 2015 la Actul de audit post-vămuire nr. 22.15/3 din 10 iunie 2015, nu a fost examinat de către Biroul Vamal Chișinău ca organ emitent sau a fost examinat superficial și evaziv, deoarece în decizia de regularizare nu se regăsesc răspunsurile la argumentele invocate în dezacord, iar aceasta constituie în sine un refuz tacit și se crează impresia că reclamantul nu a fost ascultat și auzit privitor la argumentele invocate, astfel lipsindu-l de dreptul de a cunoaște motivele și temeiurile emiterii unui act administrativ ilegal.

Consideră Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni că nu este adevărată constatarea făcută de organul vamal precum că la momentul vămuirii partea reclamantă nu a prezentat careva informații despre faptul că tăblițele din aliaj de aluminiu sunt fabricate conform standardului „SM 122:2002”.

Organele vamale nu au solicitat astfel de informații, iar reclamantul nu cunoaște nici un act normativ care ar stabili obligativitatea agentului economic (importator) să prezinte această informație.

Mai mult ca atât, dacă organele vamale ar fi vrut să cunoască asemenea informație au avut posibilitatea să o facă fără careva implicări ale Uzinei Mecanice „Artmet” Societate pe Acțiuni, deoarece informația în cauză se conține în pct. 3.1 al contractului de import nr. 11 din 1 noiembrie 2011, care a fost prezentat organelor vamale la fiecare operațiune de import, act care este prevăzut să fie prezentat obligatoriu la vămuirea mărfurilor provenite din tranzacțiile economice

externe conform pct.1 lit.a) al ordinului Departamentului Vamal al R. Moldova nr. 276-O din 24 octombrie 2002.

Reclamantul a precizat că este neîntemeiată și concluzia făcută de organul vamal, precum că plăcițele din aliaj de aluminiu produse în corespundere cu standardul național SM 122:2002 „Plăci de înmatriculare pentru autovehicule și remorci”, care au informație imprimată importantă (stema RM și abreviatuira MD), care în produsul final identifică țara de înmatriculare a autovehiculului, se clasifică la poziția tarifară 831000000 „Plăci indicatoare, plăci pentru firme, pentru adrese și alte plăci similare, cifre, litere și însemne diverse, din metale comune, cu excepția celor clasificate la poziția 9405”.

Or, după cum se menționează și în procesul-verbal în cauză, tot la pagina 3 „în schimb, plăcile, etichetele, fișele și celelalte articole similare acoperite cu imprimări etc., avînd un caracter secundar în raport cu indicațiile adăugate ulterior de mîna sau altfel, sunt excluse din această poziție”.

Această excepție de la poziția tarifară 831000000, pentru plăcițele din aliaj de aluminiu din care se produc plăcile de înmatriculare în corespundere cu standardul național SM 122:2002 „Plăci de înmatriculare pentru autovehicule și remorci”, se confirmă și prin definițiile aplicate în acest standard după cum urmează: „3.1. număr de înmatriculare: combinație de litere și cifre, atribuită unui vehicul de organele autorizate în vederea identificării acestuia în circulație. Numerele constau din două părți inclusiv: 3.1.1 indicativ de înmatriculare: combinație de litere ce compun prima parte a numărului de înmatriculare; 3.1.2 număr de ordine: combinație de litere și (sau) cifre ce compun a doua parte a numărului de înmatriculare; 3.2 placă de înmatriculare: placă pe care este aplicat numărul de înmatriculare și pregătită pentru a fi montată pe vehicul”.

Consideră Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni că potrivit prevederilor, standardul național SM 122:2002, informația principală care identifică autovehiculul este indicativul de înmatriculare și numărul de ordine, aplicate pe placa de înmatriculare, iar alte informații de pe placă au un caracter secundar, inclusiv și elementele de protecție aplicate pe placa de înmatriculare.

Standardul național SM 122:2002 „plăci de înmatriculare pentru autovehicule și remorci” a fost modificat și completat de mai multe ori, reieșind din problemele și necesitățile apărute pe parcurs, inclusiv modificarea SM 122:2002/A:2010 aprobată prin hotărîrea INSM nr.403-ST din 22 septembrie 2010 cu aplicare din 1 noiembrie 2011.

A mai punctat reclamantul că pînă la această modificare, standardul nu prevedea expres ce elemente de protecție trebuia să aibă plăcile de înmatriculare, dar în realitate în scopul excluderii falsificării plăcilor de înmatriculare și pentru a putea identifica producătorul concret a acestora, Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni aplica diverse semne de protecție cu caracter secundar, inclusiv și Stema Republicii Moldova.

Prin modificările din 2010, în pct. 5.2.1.3. a standardului a fost prevăzut că „plăcile de înmatriculare reflectorizante trebuie să conțină elemente de protecție incluse în structura materialului reflectorizant. Notă – dimensiunile, caracterul, locul amplasării elementelor de protecție se stabilește de către organul autorizat”. Așadar, organul autorizat a stabilit următoarele elemente de protecție a plăcilor de

înmatriculare împotriva falsificării acestora: „desing grafic personalizat colorat amplasat pe placă conform Anexei A la standard (în partea de sus – stema de stat, în partea de jos – semnul distinctiv al Republicii Moldova); element optic variabil direcțional care constituie două linii sinusoidale vizibile sub un anumit unghi de vizualizare; combinațiile de elemente în formă de pătrat cu dimensiunile 10x10 mm., în interiorul căruia este inscripționat inscripția „MD”.

Astfel, stema de stat și inscripția MD, în condițiile standardului național SM 122:2002 2 „plăci de înmatriculare pentru autovehicule și remorci” sunt elemente de protecție și respectiv pe placa de înmatriculare poartă un caracter secundar, informația principală fiind numărul de înmatriculare care constă din indicativul de înmatriculare și numărul de ordine.

Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni consideră relevantă informația cu privire la faptul că compania germană „WILHELM GREVE” GmbH & Co. KG, confirmă că codul tarifar al mărfurilor menționate este de 76061292.

Mai mult, reclamantul nu stabilește codul tarifar al mărfurilor importate, declarația vamală este perfectată și prezentată de către declarant, iar controlul corectitudinii este pus în sarcina organelor vamale, care au efectuat controlul vamal al acestor mărfuri și au acceptat codul tarifar indicat de producător.

S-a mai indicat că clasificarea mărfurilor conform Nomenclatorului mărfurilor al Republicii Moldova, se efectuează după regulile principale de interpretare a Nomenclatorului mărfurilor al Republicii Moldova, aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova, nr. 1525 din 29 decembrie 2007.

Astfel, potrivit Nomenclatorului enunțat, în cazul apariției unor divergențe la clasificarea și codificarea mărfurilor, se utilizează Notele explicative ale Convenției internaționale privind sistemul armonizat de codificare și descriere a mărfurilor din 14 iunie 1983, aprobat de Organizația Mondială a Vămirilor, la care Republica Moldova este parte.

În cazul apariției unor divergențe între declarant și organul vamal cu privire la clasificarea mărfurilor pentru elucidarea unor aspecte științifice etc., care cer cunoștințe speciale, legislația în vigoare permite antrenarea specialistului în domeniu pentru a se pronunța asupra problemei apărute sau solicitarea efectuării unei expertize sau aplicarea notelor explicative ale Organizației Mondiale a Vămirilor.

A precizat reclamantul că din sensul legislației vamale rezultă că în cazul în care decizia de regularizare a fost emisă în legătură cu existența unor informații noi, care confirmă faptul că la momentul vămirii, informația pe baza căreia s-a realizat importul a fost una inexactă și incompletă, organul vamal, nu avea competența legală să exercite un control ulterior și să regularizeze situația.

Organul vamal nu a probat care informații adiționale au fost constatate în cadrul controlului ulterior, care nu ar fi fost prezentate la momentul vămirii întru confirmarea faptului că informația pe baza căreia s-a efectuat importul a fost una inexactă (eronată) și incompletă.

În situațiile în care există informații noi constatate în cadrul controlului ulterior, ce confirmă că informația pe baza căreia s-a efectuat importul a fost inexactă sau incompletă, organul vamal efectuând un control ulterior, este în drept să emită decizii de regularizare întru încasarea suplimentară a drepturilor de

import, ținând cont de acele informații noi, iar în cazul dat, organul vamal urma să aprecieze corectitudinea stabilirii poziției tarifare stabilite anterior în raport cu prevederile legale în vigoare.

Consideră Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni că Biroul Vamal Chișinău, ca organ emitent al deciziei de regularizare nr. 729 din 26 iunie 2015 și-a depășit competența atribuită prin lege, deoarece nu avea dreptul deja de a emite așa decizie. Reieșind din prevederile Codului vamal, decizia de regularizare poate fi emisă doar în cazul respectării cumulative a condițiilor expres prevăzute în dispoziția nominalizată: importul a fost realizat pe baza unor informații inexacte sau incomplete și organul vamal deține informații noi care vin să confirme faptul dat, în caz contrar, decizia de regularizare emisă este ilegală și urmează a fi anulată cu restituirea drepturilor de import calculate suplimentar.

Reclamantul, în susținerea pretențiilor din cererea de chemare în judecată a specificat că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în deciziile sale de nenumărate ori a statuat că instanțele judecătorești supreme urmează să asigure o aplicare uniformă a legii, pentru a asigura predictibilitatea prevederilor legale. Neîndeplinirea acestor sarcini de către instanța de judecată poate avea consecințe incompatibile cu art.1 Protocolului nr.1 al CEDO. Or, în baza actelor administrative contestate, de la Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni s-a dispus încasarea drepturilor de import, inclusiv TVA, ceea ce reprezintă o atingere ilegală adusă de o autoritate publică folosinței liniștite a bunurilor. Aplicând și interpretând Convenția Internațională privind Sistemul Armonizat de Codificare și Descriere a Mărfurilor, la care Republica Moldova este parte, Curtea Europeană a statuat în mod constant că sunt considerate erori ale autorităților vamale, cazurile în care ele nu au ridicat nici o obiecție cu privire la clasificarea tarifară a mărfurilor, pentru un număr mare de importuri și pe o perioadă lungă de timp, cu toate că simpla contrapunere între clasificarea vamală declarată și descrierea explicită a mărfurilor ar fi permis identificarea unei erori de clasificare; o eroare din partea autorităților vamale nu este imputabilă importului în cazul în care eroarea reprezintă o chestiune de interpretare, adică atunci când există orientări clare și specifice în lege; un importator a realizat mai multe operațiuni identice/similare în trecut pentru care datoriile vamale aferente nu au fost calculate în mod corect, iar autoritățile vamale nu au ridicat niciodată obiecții cu privire la aceste erori.

La 01 martie 2016, Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni, a depus o cerere prin care și-a concretizat pretențiile din acțiunea inițială (f.d 245, 250, vol. I).

Suplimentar la cele indicate în cererea de chemare în judecată, reclamanta a specificat că în conformitate cu art. 181¹ Cod Vamal „Controlul ulterior”, în redacția Legii nr. 71 din 12 aprilie 2015, (în vigoare de la 1 mai 2015), organul vamal are dreptul ca într-o perioadă de 4 ani de la acordarea liberului de vamă, să modifice declarația sau, după caz, să efectueze controlul ulterior prin revendicarea declarației vamale sau prin audit post-vămuire.

S-a mai precizat că actul de control a fost întocmit la 10 iunie 2015, care în conformitate cu pct. 78 din Ordinul Serviciului Vamal nr. 63-O din 11 ianuarie 2013, este baza emiterii deciziei de regularizare nr. 729 din 26 iunie 2015.

Termenul de patru ani, acordat Biroului Vamal Chișinău, pentru efectuarea controlului ulterior, începe să curgă din 09 iunie 2011 și pînă la 10 iunie 2015.

Biroul Vamal Chișinău a efectuat controlul ulterior prin audit post-vămuire, începînd cu declarațiile vamale în detaliu din 06 ianuarie 2011.

Astfel, consideră reclamanta că la emiterea deciziei de regularizare nr. 729 din 26 iunie 2015, organul vamal a încălcat termenul de 4 ani, în interiorul căruia urma să fie efectuat controlul ulterior de la acordarea liberului de vamă. Totodată, a fost încălcat și termenul de patru ani de la determinarea obligației vamale.

Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni a precizat că în baza actului de audit post-vămuire nr. 22.15/3 din 10 iunie 2015, a fost pornită urmărirea penală în cauza penală nr. xxxxxx, în temeiul bănuielii de comitere a infracțiunii prevăzute de art. xxx alin. (xxxxx) Cod penal al R. Moldova pe faptul eschivării de la achitarea taxelor de către persoanele cu funcții de răspundere ale Uzinii Mecanice „Artmet” Societate pe Acțiuni, în proporții deosebit de mari, în perioada de timp 2011-2015.

Prin ordonanța Procuraturii Generale din 04 decembrie 2015, procesul penal a fost clasat din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Organul de urmărire penală nu a administrat nici o probă că persoanele responsabile din cadrul Uzinii Mecanice „Artmet” Societate pe Acțiuni ar fi prezentat Organului Vamal careva acte fictive, date neautentice, sau alte date, care ar fi influențat asupra încadrării mărfurilor la poziția tarifară.

A solicitat reclamantul anularea actului de audit post-vămuire nr. 22.15/3 din 10 iunie 2015 și decizia de regularizare nr. 729 din 26 iunie 2015 emise de Biroul Vamal Chișinău.

Prin decizia din 06 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, s-a dispus suspendarea executării deciziei de regularizare nr. 729 din 26 iunie 2015 emisă de Biroul Vamal Chișinău (f.d. 105-108, vol.I).

Prin hotărârea din 11 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea actelor administrative, a fost respinsă (f.d. 137, 139-142, vol. II).

Prin decizia din 01 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni, fiind menținută hotărârea din 11 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central (f.d. 212-225, vol. II).

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 04 aprilie 2018 Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni a contestat-o cu recurs, solicitînd casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

În motivarea recursului s-a indicat că atît instanța de apel, cît și prima instanță, nu au constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricini, fiind aplicate eronat normele de drept material și încălcate normele de drept procedural.

Recurentul a mai precizat că Biroul Vamal Chișinău, la emiterea deciziei de regularizare nr. 729 din 26 iunie 2015 a încălcat prevederile art.181¹ alin. (1) Cod

vamal, care prevede expres termenul de patru ani la efectuarea controlului ulterior de la acordarea liberului de vamă. Decizia de regularizare a fost emisă în circumstanțe, în care informațiile pe baza cărora s-a efectuat importul, au fost exacte și complete, ori nu au fost prezentate alte informații și documente în baza cărora s-a emis decizia de regularizare.

Totodată, indică recurentul că o decizie similară de regularizare cu nr.730 din 29 iunie 2015 a fost emisă de către Biroul Vamal Chișinău și în privința ÎS „CRIS Registru”, care fiind contestată în instanța de contencios administrativ a fost anulată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2017, ultima fiind menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 23 noiembrie 2017, iar instanțele inferioare nu au ținut cont de argumentele expuse în vederea eliminării factorilor discriminatorii în sensul jurisprudenței CtEDO or, în privința sa ca subiect de drept privat s-a interpretat și aplicat diametral opus și arbitrar legea, în comparație cu un subiect de drept public, în litigiu care a avut același obiect, o decizie de regularizare identică.

A mai specificat recurentul că organul vamal eronat a concluzionat prin decizia de regularizare că mărfurile importate de Uzina Mecanică „Artmet” SA, în perioada a.2011-2015 nu au fost poziționate la poziția tarifară corespunzătoare.

Potrivit art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs menționează că la dosar este anexată scrisoarea Curții de Apel Chișinău prin care la 03 aprilie 2018 a fost expediată în adresa părților copia deciziei instanței de apel (f.d. 226, vol. II), însă la dosar nu sunt anexate probe care să confirme data recepționării de către recurent a copiei deciziei contestate, respectiv se consideră că recursul a fost declarat în termen.

La 28 mai 2018 în adresa intimaților a fost expediată copia recursului, iar la 22 iunie 2018 în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referința prin care s-a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul declarat de către Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni întemeiat și care urmează a fi admis.

În motivarea concluziei enunțate se reține următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art.432 alin.(2) lit. c) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

Actele cauzei confirmă faptul că la 04 august 2015, Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni a depus cererea de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal al Republicii Moldova, fiind concretizată la 01 martie 2016, prin care a solicitat anularea actului de audit post-vămuire nr. 22.15/3

din 10 iunie 2015 și a deciziei de regularizare nr. 729 din 26 iunie 2015 emise de Biroul Vamal Chișinău.

Judecând cauza dată, prima instanță prin hotărârea din 11 iulie 2017 a respins cererea de chemare în judecată depusă de Uzina Mecanică „Artmet” Sotate pe Acțiuni împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea actelor administrative.

Prin decizia din 01 martie 2018 a instanței de apel a fost respins apelul declarat de Uzina Mecanică „Artmet” Sotate pe Acțiuni și menținută hotărârea instanței de fond.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând situația de fapt în prezenta cauză, în coraport cu probele anexate la dosar și normele de drept mterial relevante cauzei, menționează că este neîntemeiată concluzia primei instanțe, menținută prin decizia instanței de apel prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Uzina Mecanică „Artmet” Sotate pe Acțiuni.

În susținerea poziției respective, instanța de recurs consideră oportun de a reliefa prevederile art. 6¹ Cod vamal, care statuează expres că apărarea drepturilor și intereselor plătitorilor vamali se face pe cale judiciară sau pe alte căi prevăzute de prezentul cod și de alte acte normative. Toate îndoielile apărute la aplicarea legislației vamale se vor interpreta în favoarea plătitorului vamal.

În conformitate cu art. 141² alin. (1) și (2) Cod vamal, clasificarea mărfurilor se efectuează de către declarant. Ea constă în stabilirea, pentru mărfurile declarate organelor vamale, a unui cod conform Nomenclurii combinate a mărfurilor și normelor metodologice existente. În caz de clasificare incorectă a mărfurilor, organele vamale au dreptul să efectueze de sine stătător clasificarea lor în corespundere cu Nomenclatura combinată a mărfurilor și normele metodologice existente, prin emiterea deciziei de clasificare a mărfurilor. Procedura de emitere a deciziei de clasificare a mărfurilor în corespundere cu Nomenclatura combinată a mărfurilor se stabilește de către Serviciul Vamal.

Potrivit art. II al Legii privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor nr. 172 din 25 iulie 2014, în cazul apariției unor divergențe la clasificarea și codificarea mărfurilor, se dispune utilizarea Notelor explicative ale Convenției internaționale privind Sistemul armonizat de descriere și codificare a mărfurilor din 14 iunie 1983, aprobat de Organizația Mondială a Vănilor, la care Republica Moldova este parte.

Astfel, prin prisma normelor de drept material citate, instanța de recurs constată netemeinicia concluziei primei instanțe, menținută prin decizia instanței de apel, prin care s-a stabilit că cererea de chemare în judecată este neîntemeiată.

Actele cauzei certifică faptul că Sotatea pe Acțiuni „Artmet” în perioada supusă controlului post-vămuire a introdus pe teritoriul Republicii Moldova, în baza declarațiilor vamale, mărfuri în valoare totală de 66774420,94 lei, fiind importate mai multe tipuri de mărfuri și sub diferite regimuri vamale printre care și „tăblițe din aliaj de aluminiu” de marca Weiss Reflex HP care au fost declarate la poziția tarifară 76061291.

Sotatea pe Acțiuni „Artmet” în baza declarației nr.3030126916 din 11 decembrie 2014 a importat semifabricate pentru producerea plăcuțelor de

înmatriculare de marca Weiss Reflex HP, fiind clasificate la poziția tarifară nr. 83100000 cu achitarea drepturilor de import în mărime de 162572,90 lei. (f.d. 166, vol-I).

Instanța de recurs punctează că în rezultatul efectuării controlului post-vămuire inspectorii biroului vamal neîntemeiat au reținut că pentru perioada supusă verificărilor reclamanta a efectuat mai multe importuri de aceleași produse și anume „semifabricate pentru producerea plăcuțelor de înmatriculare” care urmau a fi clasificate la poziția tarifară nr. 83100000.

Este relevant faptul că plăcile cu numerele de înmatriculare se confecționează în conformitate cu prevederile Standardului SM 122:2002 „Plăci de înmatriculare pentru autovehicule și remorci. Condiții tehnice speciale”.

În scopul identificării și neadmiterii falsificării plăcilor de înmatriculare, la confecționarea acestora, începând cu anul 2004, se introduc diverse semne de protecție. Standardul menționat în anul 2010 a fost modificat și completat (modificarea SM122:2002/A2:2010) inclusiv au fost introduse cerințe noi referitoare la elementele de protecție (f.d. 171-177, vol-I).

Potrivit Notei 1 lit.d cap. 76 Aluminiu și Articole din aluminiu din Nomenclatorul Mărfurilor al Republicii Moldova, sub noțiunea de table, benzi și foi urmează de înțeles produse plate (altele decât produsele sub formă brută, de la poziția 7601), rulate sau nu, cu secțiunea transversală dreptunghiulară (alta decât pătrată) plină, chiar cu muchii rotunjite (inclusiv „dreptunghiurile modificate”, ale căror două laturi opuse sunt în formă de arc, de cerc convex, iar celelalte două sunt rectilinii, egale și paralele), cu o grosime uniformă, prezentate: sub formă pătrată sau dreptunghiulară, a căror grosime nu depășește a zecea parte din lățime; sub altă formă decât cea pătrată sau dreptunghiulară, de orice dimensiune, cu condiția să nu aibă caracterul de articole sau de produse clasificate în altă parte.

Astfel, se clasifică la pozițiile 7606 și 7607, tablele, benzile și foile care prezintă modele în relief (caneluri, striții, încrețituri, picături, nervuri, romburi, de exemplu), precum și cele perforate, ondulate, lustruite sau acoperite, cu condiția că aceste prelucrări să nu le confere acestor produse caracterul de articole sau de produse clasificate în altă parte.

Prin urmare, prima instanță incorect a stabilit că potrivit condițiilor tehnice și anume, gravarea elementelor de protecție prin metoda de ardere cu laser, toate 6 tipuri de produse depășesc condițiile pentru a fi încadrate la poziția tarifară 7606, respectiv, incorect organul vamal a dispus modificarea poziției tarifare.

Or, poziția tarifară 8310, la care pretinde organul vamal că urmau a fi poziționate mărfurile importate de Societatea pe Acțiuni „Artmet”, cuprinde plăcile din metale comune prezentând cuvinte, litere, cifre sau desene, emailate, lăcuite, imprimate adânc sau în relief, gravate, ajustate, stanțate, mulate, formate sau obținute pe orice altă placă similară. Aceste plăci sunt destinate, în mod normal, să fie fixate sau instalate cu caracter permanent sau să fie utilizate de mai multe ori. Totodată, în conformitate cu aceleași note explicative (8310), sunt excluse de la această poziție, plăcile care nu au nici litere, nici cifre, nici desene, sau care au numai indicații cu un caracter secundar în raport cu cele ce vor fi adăugate ulterior.

Astfel, instanțele ierarhic inferioare neîntemeiat au concluzionat că tăblițele din aliaj de aluminiu produse în corespundere cu standardul național SM 122:2002

„Plăci de înmatriculare pentru autovehicule și remorci”, care au informație imprimată (stema RJVI și abreviatuira MD), care în produsul final identifică țara de înmatriculare a autovehiculului, se clasifică la poziția tarifară 831000000 „Plăci indicatoare, plăci pentru firme, pentru adrese și alte plăci similare, cifre, litere și însemne diverse, din metale comune, cu excepția celor clasificate la poziția 9405”, iar tăblițele din aliaj de aluminiu care nu au nici litere, nici cifre, nici desene vizibile (doar elemente de protecție, secundare în comparație cu informația de pe plăcuță de înmatriculare finală), se clasifică la supoziția 761699900 „Alte articole din aluminiu”.

Totodată, instanța de recurs punctează că potrivit informației prezentate de producătorul semifabricatelor importate de Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni, întreprinderea germană „WILHELM GREVE” GmbH & Co. KG, confirmă că codul tarifar al mărfurilor menționate este 76061292.

De menționat că clasificarea mărfurilor conform Nomenclatorului mărfurilor al Republicii Moldova se efectuează după Regulile principale de interpretare a Nomenclatorului mărfurilor al RM, aprobate prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1525 din 29 decembrie 2007.

Potrivit pct. (3) al Hotărârii Guvernului nominalizate, în cazul apariției unor divergențe la clasificarea și codificarea mărfurilor, se utilizează Notele explicative ale Convenției internaționale privind sistemul armonizat de codificare și descriere a mărfurilor din 14 iunie 1983, aprobat de Organizația Mondială a Vămile, la care Republica Moldova este parte. În cazul apariției unor divergențe între declarant și organul vamal cu privire la clasificarea mărfurilor pentru elucidarea unor aspecte științifice etc, care cer cunoștințe speciale, legislația în vigoare permite antrenarea specialistului în domeniu pentru a se pronunța asupra problemei apărute sau solicitarea efectuării unei expertize sau aplicarea notelor explicative ale Organizației Mondiale a Vămile.

Colegiul consideră necesar de a scoate în evidență și prevederile art. 181¹, alin. (1)-(2), (3) și (5) Cod Vamal, unde se statuează exhaustiv că organul vamal are dreptul ca, într-o perioadă de 4 ani de la acordarea liberului de vamă, să modifice declarația vamală sau, după caz, să efectueze controlul ulterior prin reverificarea declarației vamale sau prin audit postvămuire. În termenul prevăzut la alin. (1), organul vamal verifică orice document, registru și evidență referitoare la mărfurile vămuite sau la operațiunile comerciale ulterioare aferente acestor mărfuri. Controlul poate fi efectuat la sediul declarantului, al oricărei alte persoane interesate, direct sau indirect, din punct de vedere profesional, în operațiunile menționate, sau al oricărei alte persoane care se află în posesia acestor acte sau deține informații în legătură cu acestea. De asemenea, poate fi făcut și controlul fizic al mărfurilor dacă acestea mai există. Dacă, după reverificarea declarației vamale sau după auditul postvămuire, rezultă că dispozițiile ce reglementează regimul vamal respectiv au fost aplicate eronat, organul vamal ia măsuri pentru regularizarea situației, ținând seama de noile constatări. În cazul în care se constată că a luat naștere o obligație vamală sau că au fost plătite sume în plus, organul vamal ia măsuri pentru încasarea diferențelor în minus sau pentru rambursarea sumelor plătite în plus, cu respectarea prevederilor legislației în vigoare.

Prin urmare, în cazul în care decizia de regularizare a fost emisă în legătură cu existența unor informații noi, care ar confirma faptul că la momentul vămuirii, informația pe baza căreia s-a realizat importul a fost una inexactă și incompletă, Organul vamal, trebuia să probeze care informații adiționale au fost constatate în cadrul controlului ulterior, sau care nu ar fi fost prezentate la momentul vămuirii, întru confirmarea faptului că informația pe baza căreia s-a efectuat importul a fost una inexactă și incompletă.

Or, potrivit art. 181¹ alin. (3) Cod Vamal (în redacția legii până la 1 ianuarie 2014), legiuitorul oferă Organului vamal dreptul incontestabil să purceadă la modificarea din oficiu a declarațiilor vamale și efectuarea recalculării drepturilor de import, numai într-un singur caz: dacă, după reverificarea declarației sau după controlul ulterior, rezultă că dispozițiile ce reglementează regimul vamal respectiv au fost aplicate pe baza unor informații inexacte sau incomplete, doar atunci organul vamal ia măsuri pentru regularizarea situației, ținând seama de noile informații obținute.

În situațiile în care există informații noi constatate în cadrul controlului ulterior, ce confirmă că informația pe baza căreia s-a efectuat importul a fost inexactă sau incompletă, Organul vamal, efectuând un control ulterior, este în drept să emită decizii de regularizare întru încasarea suplimentară a drepturilor de import, ținând cont de acele informații noi, iar în cazul din speță, Organul vamal urma să aprecieze corectitudinea stabilirii poziției tarifare stabilite anterior în raport cu prevederile legale în vigoare.

Analizând cumulul de probe administrate la dosar, în coroborare cu normele de drept material citate mai sus, Colegiul constată că mărfurile importate de Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni – semifabricatele plăcuțelor de înmatriculare a unităților de transport, urmează a fi declarate la poziția tarifară 76061291, iar concluziile expuse în actul de audit post-vămuire au un caracter eronat.

Sub acest aspect, instanța de recurs punctează că la caz, deși pe semifabricatele importate de Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni în Republica Moldova erau aplicate unele elemente, acestea nu erau esențiale, în condițiile în care, esențiale sunt simbolurile aplicate ulterior pe plăci care constituie numărul de înmatriculare, și nu elementele conținute deja pe plăci.

Colegiul accentuează că seria și numărul de înmatriculare nu este o informație deja stabilită pe placă, dar se atribuie și se imprimă în procesul înmatriculării conform legislației în vigoare și constituie număr de înmatriculare de stat, informație ce se introduce în Registrul de stat al transporturilor, circumstanță ce denotă că anume elementele aplicate ulterior pe semifabricatele plăcuțelor de înmatriculare sunt elementele esențiale, pe când elementele de protecție (abreviatura MD, imaginea cu drapelul țării) de pe semifabricatele importate de Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni poartă caracter secundar și nu decisiv la clasificare.

Instanța de recurs consideră relevant cazului de a specifica că instanțele de judecată s-au pronunțat pe litigii similare (decizia Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2017, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 23 noiembrie 2017 în cauza Întreprinderea de Stat „CRIS Registru”, împotriva Serviciului

Vamal al R. Moldova, Biroul vamal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ), anulând actele de regularizare întocmite de organul vamal, astfel recunoscând corectitudinea acțiunilor declarantului și anume de clasificare a semifabricatelor plăcuțelor de înmatriculare la poziția tarifară 76061292.

Prin urmare, Colegiul menționează că CEDO în cauza Beian contra României, a statuat că dacă statele decid mai întâi să adopte legi pentru a despăgubi victimele nedreptăților comise în trecut, acestea trebuie să fie puse în practică cu o claritate și o coerență rezonabilă pentru a evita pe cât posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiecții de drept interesați. În această privință trebuie subliniat că incertitudinea, indiferent dacă este legislativă, administrativă sau jurisdicțională, este un factor important care trebuie luat în calcul pentru a aprecia conduita statului.

Curtea a precizat că divergențele de jurisprudență constituie, prin natură o consecință inerentă a oricărui sistem judiciar care se bazează pe un ansamblu de instanțe de fond având autoritate asupra competenței lor teritoriale. Cu toate acestea, rolul unei instanțe supreme este tocmai acela de a reglementa aceste contradicții ale jurisprudenței, iar aceste contradicții sunt în sine contrare principiului siguranței publice, care este implicit în ansamblul articolelor Convenției și care constituie unul din elementele fundamentale ale statului de drept.

Totodată, instanța de recurs constată netemeinicia argumentelor invocate de recurenta-reclamantă atât în cererea de recurs, cât și pe parcursul judecării cauzei în prima instanță și instanța de apel, cu privire la faptul că Biroul Vamal Chișinău, la emiterea deciziei de regularizare nr. 729 din 26 iunie 2015, a încălcat prevederile art. 181¹ alin. (1) Cod vamal, care prevede un termen de patru ani pentru efectuarea controlului ulterior de la acordarea liberului de vamă.

Or, în acest sens, este corectă poziția primei instanțe, menținută prin decizia instanței de apel, prin care s-a concluzionat că potrivit anexei nr. 1 a actului de audit post-vămuire nr. 22.15/13 din 10 iunie 2015 la care reclamantul face referire, sunt indicate și declarații vamale ce datează cu data de 06 ianuarie 2011 și respectiv ulterioare pînă la data la care ar urma să înceapă controlul 09 iunie 2011, însă pentru declarațiile vamale respective nu au fost făcute recalculări ce ar duce la achitarea drepturilor de import suplimentare stabilite prin decizia de regularizare nr. 729 din 26 iunie 2015, în rubrica „recalculul preliminar” din anexa enunțată, în dreptul acestor declarații se indică recalculul 0 (zero) ceea ce prezumă că la aceste declarații nu s-au făcut careva recalculări ce ar stabili achitarea suplimentară a drepturilor de import.

Instanța de recurs menționează faptul că organul vamal nu a făcut careva recalculări la declarațiile menționate, ce se confirmă și prin decizia de regularizare nr. 729 din 26 iunie 2015 în care se reflectă fiecare declarație vamală în parte pentru care au fost făcute recalculări impuse suplimentar spre plată. Astfel în decizia de regularizare din speță nu se regăsesc declarațiile vamale din perioada 06 ianuarie 2011 pînă la 09 iunie 2011, ce demonstrează că Biroul Vamal Chișinău s-a încadrat în termenul de 4 ani prevăzut de art. 181¹ alin. (1) Cod Vamal.

În concluzie, avînd la bază circumstanțele constatate și coroborate cu normele de drept material relevante speței, instanța de recurs menționează că se impune

anularea actelor contestate emise de organul vamal și anume: Actul de audit post-vămuire nr. 22.15/3 din 10 iunie 2015, emis de Biroul Vamal Chișinău în privința Uzinei Mecanice Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni și decizia de regularizare nr. 729 din 26 iunie 2015 emisă de Biroul Vamal Chișinău în privința Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni.

Din considerentele sus-menționate și având în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost constatate pe deplin de către prima instanță și instanța de apel, însă normele de drept material au fost aplicate eronat, nefiind necesară verificarea suplimentară de dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni, a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni

Se casează decizia din 01 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 11 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea actelor administrative, cu emiterea unei noi hotărâri prin care:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Uzina Mecanică „Artmet” Societate pe Acțiuni împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea actelor administrative.

Se anulează Actul de audit post-vămuire nr. 22.15/3 din 10 iunie 2015 și decizia de regularizare nr. 729 din 26 iunie 2015 emise de Biroul Vamal Chișinău în privința Uzinei Mecanice „Artmet” Societate pe Acțiuni.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

judecătorii

Oleg Sternioală

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Victor Burduh